Deze kadernota laat zien dat ons college goed op de winkel past; de financiën zijn beter op orde in vergelijking met vorig jaar en aan de verplichtingen wordt voldaan. Daarvoor onze complimenten. Maar met alle uitdagingen waar wij voor staan is voor D66 op de winkel passen niet genoeg. Daarvoor hebben we ambitie nodig, daarvoor moeten we regeren om niet te hoeven reageren en daarvoor moet het beste voor de mensen het uitgangspunt zijn i.p.v. de financiën. En deze drie punten missen we juist in deze kadernota.

Ambitie
Het weinig ambitie hebben geeft het college zelf ook al aan in haar voorwoord 'we zien in deze kadernota weinig nieuw beleid', dat gaan we dus pas doen na de verkiezingen…'
Ondertussen zijn we trots op wel 1 overheidsgebouw met label A en zetten we in om het vertrouwen in de gemeente op wel 6.5 te houden. Het mag duidelijk zijn dat wij als D66 dit geen ambitie vinden. Er is echt meer maatschappelijke verantwoordelijkheid nodig.
De ingezette ambitie naar minder regels en meer maatwerk voor de inwoners hadden we graag wat duidelijker gezien in deze kadernota. Vooruitlopend op de omgevingsvisie krijgt de gemeente een andere rol als we de inwoner centraal stellen en laten meedenken. Het is denken in hoe wel en alleen nee tenzij… Dit bewustzijn en hieraan werken zien we weinig terug. In dit kader moet het initiatief bij het voetbalveldje aan de Rijsdijk dan ook omarmd en ondersteund worden.
Een crisis kun en moet je goed benutten. Veel heeft niet door kunnen gaan, de ureninzet is wel gelijk gebleven. Met uiteraard veel begrip voor omschakelen en doorwerken in nieuwe omstandigheden hadden we ook graag meer creatieve kansen vanuit de gemeente gezien. Die zagen we wel bij ondernemers, maar minder bij de gemeente. Door het thuiswerken had er zomaar door de ambtenaren een burgerpeiling kunnen worden gehouden. Iedere ambtenaar belt meerder inwoners…Om maar een voorbeeld te noemen.

Beheersen van onderwijshuisvesting is een langlopend dossier. Tegelijkertijd gebruiken we deze gebouwen te weinig multifunctioneel in hoe we ze destijds ambitieus hebben opgezet. Dat kan alsnog meer aandacht krijgen. Te beginnen met inzichtelijk te maken met een indicator wat de multifunctionele bezetting is.
We betreuren de behoudendheid van het college en het uitgaan van de slechtste scenario's in deze nota als excuus. Zo ook bij herverdeling van het gemeentefonds. U kunt ook anders denken en acteren zonder veel risico te lopen. Of in ieder geval plannen klaar te hebben als het wel gunstig uitvalt. Met deze behoudendheid lopen we altijd achter de ambities aan.
Voor D66 is het dan ook al duidelijk dat we na de verkiezingen een college van 4 wethouders nodig hebben om niet alleen op de winkel te passen maar verder vooruit te komen. Om hogere ambities waar te kunnen maken, meer innovaties en lef te kunnen tonen om nieuwe dingen op te pakken.

Regeren om niet te hoeven reageren, preventie dus
Jeugdzorg is een groeiende kostenpost. Goed dat er mankracht bij komt, alleen lijkt dat dit uit de coronacompensatie komt. Wij hopen dat we dit verkeerd begrijpen en dat het structureel ingezet gaat worden. De corona compensatie moet naar waar deze voor bedoeld is. Het jongerenwerk zet zich in aan de preventieve kant, voorkomen of zorgen voor lichter gebruik van jeugdzorg. De bezuiniging van Surplus gaat o.i. dan ook een averechts effect geven en ons juist op de langere termijn hogere kosten geven. Wij vragen dan ook om deze bezuiniging niet in te voeren. Het water stijgt bij jeugdzorg en dan gaan wij onze dijken (preventie) afgraven, terwijl we juist hogere dijken nodig hebben.

Het zal duidelijk zijn dat de coronacompensatie die nog niet ingezet is wel goed besteed moet worden. Door de corona pandemie moeten we onze verenigen helpen. Zij zijn belangrijk voor de inwoners van Etten-Leur. Wij vragen u dan ook de subsidieverlagingen van de verenigingen voor 2022 op te schorten, allereerst zodat ook zij goed kunnen herstellen maar mede om ook zoveel mogelijk jongeren bij verenigingen terecht te laten kunnen.

Niet de mensen maar het geld is het uitgangspunt
Dat kostenbeheersing is te vaak het uitgangspunt i.p.v. een visie wat het beste voor de mensen is. Dit laat ook deze kadernota pijnlijk zien;
De aanleg van een spoorwegtunnel wordt gekoppeld aan een woonwijk. Het baart ons zorgen dat we dan niet kijken naar wat er nodig is voor de mensen maar naar wat het meeste geld oplevert.
Hoe kunnen we in een kadernota met cijfers van 2013 aankomen, het percentage laaggeletterdheid, is voor ons blijkbaar niet belangrijk. Dan moeten we het maar weglaten, of we gaan er nu eens wat mee doen. En voor ons is het laatste nu noodzakelijk. De coronapandemie heeft laten zien dat de laaggeletterdheid verhoogd is en tegelijkertijd de kansenongelijkheid nog verder vergroot. Tijd voor actie.
Als we naar langere periodes kijken is er iets raars met de reserve opbouw in onze gemeente. In goede tijden bouwen we weinig op, want moeten we echte wel bij de 5 goedkoopste gemeentes horen (en we kunnen dan niet 6^{e} of 7^{e} zijn met meer kwaliteit).
In mindere tijden moeten we bezuinigen en gaan sparen. Terwijl we juist in crisistijd extra investeringen hard kunnen gebruiken om harde klappen op te vangen voor onze inwoners en ondernemers.
Afvalstoffen zijn al aan de orde gekomen bij de jaarrekening en hierop zijn al toezeggingen. Het onverwachte grote overschot in dit gesloten systeem zien wij graag naar winst voor de inwoners, door 1, het verlagen of niet verhogen van de bijdrage van inwoners of 2. extra of meer gratis diensten voor onze inwoners (extra gratis kuub kunnen afvoeren, uitbreidingen van de gratis straat, en betaalbare ophaalservice, er zijn vele varianten te bedenken die onze inwoners ten goede komen. Inzet om het voorkomen van zwerfafval ondersteunt D66. En tenslotte kan er een klein deel naar het egalisatiefonds, maar minder dan het college voorstelt.
Tot slot zijn wij voor het heffen van de toeristenbelasting omdat deze inkomsten van gasten van buiten Etten-Leur komen en het een gebruikelijke bijdrage in Nederland is.
Wel vragen wij het college nadrukkelijk deze niet voor te heffen bij onze ondernemers maar het mogelijk maken dat zij deze achteraf afdragen.

Samengevat, willen wij de andere fracties vragen of zij de volgende voorstellen van ons ondersteunen:

1. Het opschorten van de subsidieverlagingen voor verenigingen.
2. Het niet invoeren van de bezuinigingen op het jongerenwerk.
3. Het multifunctionele gebruik van de brede scholen gaan monitoren.
4. Overschot van afvalstoffenheffing beschikbaar stellen voor inwoners (in geld of diensten).
5. Achteraf betalen van toeristenbelasting door de ondernemers.

Ambitie, regeren om niet te hoeven reageren en de mensen als leidraad i.p.v. de financiën dat is nodig voor de uitdagingen in Etten-Leur. Laten we daar dan ook voor gaan.